

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยโดยเรียงลำดับตามหัวข้อต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีประมวลผลตามหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยใช้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วทำการสรุปตามประเด็น โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลตีความและสร้างข้อสรุป นำข้อสรุปที่ได้มานำเสนอในลักษณะข้อมูลเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าจำนวน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด แยกตามสถานภาพ จำนวนทั้งสิ้น 497 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยแยกเป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดประสบการณ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสภาพการจัดประสบการณ์ของ

ครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด สูงสุดคือ หลักการ จัดประสบการณ์และรองลง คือ แนวทางการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมประจำวัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านหลักการจัดประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัด ประสบการณ์เน้นเด็กเป็นสำคัญ และรองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประเมินพัฒนาการเป็น กระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัด ประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัด ประสบการณ์ที่สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่ เด็กอาศัยอยู่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์ให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้ง กระบวนการและผลผลิต ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัด ประสบการณ์ภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรม เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนา ไปสู่ความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม และมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง คือ ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปแบบบูรณาการโดยผ่านการเล่น และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัด ประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการและตามศักยภาพของเด็ก ตามลำดับ

ด้านแนวทางการจัดประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการคิด เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ และรองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์ ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่ อบอุ่น มีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ ให้เป็นประ โยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์ที่ ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้ เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์ ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด ประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมิน พัฒนาการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ ทั้งทักษะและ

สาระการเรียนรู้ และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์ สอดคล้องกับ ลักษณะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมประจำวันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมที่让孩子ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ รองลงมาคือ ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่ช่วยเด็กให้แสดงทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ครูผู้ดูแลเด็กจัด กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็ก ครูผู้ดูแลเด็กจัดประสบการณ์แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ครูผู้ดูแลเด็กจัด สัดส่วนของเวลาในแต่ละวันสามารถปรับและยืดหยุ่นได้ ขึ้นอยู่กับผู้สอนและสภาพการณ์ โดยยึด หลักการกิจกรรมประจำวัน ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมที่มีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและ นอกห้อง ครูผู้ดูแลเด็กจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ครูผู้ดูแลเด็กกำหนด ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน ครูผู้ดูแลเด็กจัด ประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมเกม การศึกษาที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาต่าง ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่ม ได้ ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมกลางแจ้งที่จัดให้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ ครูผู้ดูแลเด็กจัดประสบการณ์ที่ช่วยเพิ่มพูน ความสามารถในการจำ การคิด และการแก้ปัญหา ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมส่งเสริมจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก อยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว และจังหวะ ที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะครูผู้ดูแลเด็กจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการคิดของเด็ก ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ครู ผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมเสรี / การเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิด โอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่น หรือมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ในห้องเรียน ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ ที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้ง กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมพัฒนาสังคมนิสัยให้กับเด็กและครูผู้ดูแลเด็กจัด ประสบการณ์ตามหลักการทำงานของสมองอย่างชัดเจน ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

2.1 หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

จากข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านหลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสรุปได้ว่า ครูปฐมวัยจะต้องจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ บนความแตกต่างและศักยภาพของแต่ละบุคคล การจัดประสบการณ์จะต้องมีการประเมินพัฒนาการที่เป็นกระบวนการและประเมินอย่างต่อเนื่องแจ้งผลการประเมินให้เด็กและผู้ปกครองทราบ และรายงานต่อสาธารณชน จัดประสบการณ์บูรณาการการเล่นควบคู่กับการเรียน ศึกษาเด็กเป็นรายกรณี และจัดประสบการณ์ที่สนองต่อความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ เน้นการให้เด็กได้รับการพัฒนาตามกระบวนการเรียนรู้ได้ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกให้เด็กใช้กระบวนการคิดอย่างหลากหลายและสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จัดประสบการณ์โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน จัดประสบการณ์ภายใต้บริบทของสังคมวัฒนธรรม เพื่อเป็นการสร้างรากฐานให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการ และตามศักยภาพของเด็ก และที่สำคัญหลักการจัดประสบการณ์ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ

2.2 แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

จากข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านแนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย สรุปได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดประสบการณ์ สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการคิดเหมาะสมกับ อายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ จัดประสบการณ์ ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ควรมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก นำผลที่ได้ไปพัฒนาโดยการวิจัยในชั้นเรียน จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดประสบการณ์ ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้ จัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ จัดกิจกรรมที่

สนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมจัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ ทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้ จัดประสบการณ์ สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวกและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก จัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน เช่น การเล่นกลางแจ้ง การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นเกม เคลื่อนไหว การเล่นกายบริหาร การเล่นกีฬาและเกม เช่น ตะบองวึ่งเปี้ยว การปั้น การฉีก ปะ การระบายสี พัฒนากล้ามเนื้อ มือ ตา และประสาทสัมผัส การเล่นเกม ต่อภาพ ตัวต่อพลาสติก การช่วยเหลือตนเอง การจัดกิจกรรมผ่านการเล่น เดี่ยว และกลุ่ม การพัฒนา ด้านภาษา การเล่านิทาน การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง การเล่นเกมบทบาทสมมุติ เล่นละคร

2.3 การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัย

จากข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัยสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กไม่ควรจัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ที่เกิดจากการเรียนรู้ได้ พัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เลือกกิจกรรมในแต่ละวันให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมที่让孩子ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ควรจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่ช่วยเด็กให้แสดงทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ครูผู้ดูแลเด็กจัด กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็ก การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กควรจัดสัดส่วนของเวลาในแต่ละวันสามารถปรับและยืดหยุ่นได้ จัดกิจกรรมที่มีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับเด็ก ควรกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กส่งเสริมให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ จัดกิจกรรมเกมการศึกษาที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ จัดกิจกรรมกลางแจ้งที่จัดให้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ จัดประสบการณ์ที่ช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการจำ การคิด และการแก้ปัญหา ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ ที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการคิดของเด็ก ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมเสรี ควรจัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ในห้องเรียน มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่ม

ย่อยและกลุ่มใหญ่ จัดกิจกรรมพัฒนาสังคมนิสัยให้กับเด็กและครูผู้ดูแลเด็กจัดประสบการณ์ตาม หลักการทำงานของสมองอย่างชัดเจน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

1. สภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด สูงสุดคือ หลักการจัดประสบการณ์และรองลงมา คือ แนวทางการจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมประจำวัน ตามลำดับ จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของครูผู้สอนระดับปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนระดับปฐมวัย ได้จัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ตามหลักสูตรการศึกษา เด็กก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2546 มุ่งเน้นให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญาที่ครบถ้วนเหมาะสม นอกจากนี้การจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กของครูผู้สอนระดับปฐมวัยสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ เนื่องจากการที่เด็กได้ลงมือกระทำ ได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าโดยตรง เช่น โดยการสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และปฏิบัติ การทดลองกับสื่ออุปกรณ์ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก การที่เด็กได้ทำกิจกรรมที่ได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า จะเป็นการกระตุ้นสมองให้รับรู้ ซึมซับ และเชื่อมโยงสิ่งที่รู้เดิมกับสิ่งที่ได้รับรู้ใหม่ทำให้เกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมไปถึงการจัดประสบการณ์ที่ออกแบบการเรียนรู้ตาม หลักการจัดประสบการณ์ แนวทางการจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมประจำวัน ที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545 : 1 – 2) ได้วิจัยศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย จำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวมแล้ว โรงเรียนมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ประชัญญาและเป้าหมายการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย บุคลากรที่มีลักษณะเหมาะสมกับการเป็นครูปฐมวัยและการจัดการด้านอาคารสถานที่ ด้านคุณภาพการบริการที่จัดให้แก่ผู้เรียนใน โรงเรียนเป็นรายด้าน โดยรวมแล้ว โรงเรียนมีศักยภาพด้านคุณภาพการบริการที่จัดให้แก่ผู้เรียนใน โรงเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและการ

บริการที่ให้กับนักเรียน ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมแล้ว โรงเรียนมีศักยภาพด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ เด็กปฐมวัยร่าเริง ยิ้มแย้ม มีความสุข แสดงอารมณ์เหมาะสมกับสถานการณ์ มีน้ำหนักและส่วนสูงเหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์ช่วยเหลือตนเอง ได้เหมาะสมกับสภาพและวัย การใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก ได้คล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน ทำงานอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใช้ภาษาโต้ตอบสนทนาได้เหมาะสมกับวัย และมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ ณัฐภูมิ เล็กถวิลวงศ์ (2546 : 69) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาด้านวิชาการ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล และครูที่เลี้ยงขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ด้านงบประมาณ งบประมาณไม่เพียงพอ การจัดสรรล่าช้า ทั้งส่วนกลางและจากองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารงานบุคคล ขาดการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะครูที่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็ก ไม่มีบุคลากรด้านการศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการบริหารทั่วไปขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน ขาดกฎระเบียบแนวทางการปฏิบัติในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม สมยศ มีศิลป์ (2548 : 78) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา การดำเนินงานจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาส่วนใหญ่มี 5 ด้านคือ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัยและโภชนาการ รายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การตรวจสอบคุณภาพอาหารเสริม (นม) รองลงมาคือ กิจกรรมการนิเทศการผลิตสื่อ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำมาใช้ วิวรรณ เขตมรรคา (2548 : 79) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน โรงเรียนเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอน โดยมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน โรงเรียนเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. แนวทางข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการประสบการณ์ของครูปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

2.1 หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

จากข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านหลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสรุปได้ว่า ครูปฐมวัยจะต้องจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ บนความแตกต่างและศักยภาพของแต่ละบุคคล การจัดประสบการณ์ต้องมีการประเมินพัฒนาการที่เป็นกระบวนการและประเมินอย่างต่อเนื่องแจ้งผลการประเมินให้เด็กและผู้ปกครอง ทราบ และรายงานต่อสาธารณชน จัดประสบการณ์บูรณาการการเล่นควบคู่กับการเรียน ศึกษาเด็ก เป็นรายกรณี และจัดประสบการณ์ที่สนองต่อความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่าง บุคคลและสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ เน้นการให้เด็กได้รับการพัฒนาตามกระบวนการเรียนรู้ได้ลงมือ ปฏิบัติจริง ฝึกให้เด็กใช้กระบวนการคิดอย่างหลากหลายและสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จัดประสบการณ์โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน จัดประสบการณ์ภายใต้บริบทของ สังคมวัฒนธรรม เพื่อเป็นการสร้างรากฐานให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จัด ประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการ และตามศักยภาพของเด็ก และที่สำคัญหลักการจัดประสบการณ์ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ ยัมกระโทก (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความคิดเห็นของ ครูผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับปัญหาการจัดประสบการณ์ ให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมา พบปัญหาคือ ขาดสื่อประเภทเกมการศึกษา และ ส่วนใหญ่ไม่เน้นให้เด็กเล่นเกม ขาดสื่อและของเล่นเสริมประสบการณ์ อายุของเด็กในห้องเรียน แตกต่างกัน ทำให้เกิดความยุ่งยากในการจัดประสบการณ์ ขาดอุปกรณ์การเล่นกลางแจ้ง และขาด งบประมาณในการจัดทำสื่อ

2.2 แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

จากข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านแนวทางการจัด ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย สรุปได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดประสบการณ์สอดคล้องกับ จิตวิทยาพัฒนาการคิดเหมาะสมกับ อายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ จัดประสบการณ์ให้เด็กมี ปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ควรมีการรวบรวมข้อ เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อ

การพัฒนาเด็ก นำผลที่ได้ไปพัฒนาโดยการวิจัยในชั้นเรียน จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดประสบการณ์ ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้ จัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ จัดกิจกรรมที่สนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมจัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ ทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้ จัดประสบการณ์ สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ให้เด็กได้ริเริ่มคิดวางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวกและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก จัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน เช่น การเล่นกลางแจ้ง การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นกิจกรรม เคลื่อนไหว การเล่นกายบริหาร การเล่นกีฬา และเกม เช่น เตะบอล วิ่งเปี้ยว การปั้น การฝึก ปะ การระบายสี พัฒนากล้ามเนื้อ มือ ตา และประสาทสัมผัส การเล่นเกม ต่อภาพ ตัวต่อพลาสติก การช่วยเหลือตนเอง การจัดกิจกรรมผ่านการเล่น เต๋ยว และกลุ่ม กาพัฒนา ด้านภาษา การเล่านิทาน การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง การเล่นบทบาทสมมุติ เล่นละคร สอดคล้องกับ กนกพร ชูชะเอม (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัย เอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่า ระดับสภาพการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัยเอกชน จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริม พัฒนาการเด็ก ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร และ ด้านการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยใน สถานศึกษาระดับปฐมวัยเอกชน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะ สภาพการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัยเอกชน จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา คือ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมวางแผนและแนวทางการจัดการเรียนรู้ของเด็ก ควรเชิญวิทยากรและผู้มีประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย

2.3 การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัย

จากข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัยสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กไม่ควรจัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของ

กิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ที่เกิดจากการเรียนรู้ได้พัฒนาทั้ง ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เลือกกิจกรรมในแต่ละวันให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมที่让孩子ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ควรจัดกิจกรรม สร้างสรรค์ ที่ช่วยเด็กให้แสดงทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ครูผู้ดูแล เด็กจัด กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมพัฒนา ทักษะทางภาษาของเด็ก การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็ก ควรจัดสัดส่วนของเวลาในแต่ละวันสามารถปรับและยืดหยุ่นได้ จัดกิจกรรมที่มีความสมดุลระหว่าง กิจกรรมในห้องและนอกห้อง ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับเด็ก ควรกำหนดระยะเวลาใน การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กส่งเสริมให้เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ จัดกิจกรรมเกมการศึกษาที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียว หรือเล่นเป็นกลุ่มได้ จัดกิจกรรมกลางแจ้งที่จัดให้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ จัดประสบการณ์ที่ช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการจำ การคิด และการแก้ปัญหา ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของ เด็ก ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ ที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของ ร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการคิดของเด็ก ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จัดกิจกรรมเสรี ควรจัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ใน ห้องเรียน มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่ม ย่อยและกลุ่มใหญ่ จัดกิจกรรมพัฒนาสังคมนิสัยให้กับเด็กและครูผู้ดูแลเด็กจัดประสบการณ์ตาม หลักการทำงานของสมองอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ พระมหาพงศ์พิสิฏฐ์ สุเมโธ สมทอง(2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของครูที่เลี้ยง ศูนย์ อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของ ครูที่เลี้ยงศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมกลางแจ้ง ส่วนกิจกรรมเกมการศึกษาอยู่ในอันดับน้อย ที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมพบว่า กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ พบว่า การจัดกิจกรรมให้ เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบเพลง หรือคำคล้องจอง อยู่ในอันดับสูงที่สุด ส่วนการจัด กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กคิดหาวิธีเคลื่อนไหวทั้งที่ต้องเคลื่อนที่และไม่ต้องเคลื่อนที่เป็น รายบุคคล เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม อยู่ในอันดับสุดท้าย กิจกรรมสร้างสรรค์ พบว่า การจัดกิจกรรมให้ เด็กได้วาดภาพสร้างสรรค์ตัวต่อต่าง ๆ อยู่ในอันดับสูงที่สุด ส่วนการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ประดิษฐ์ ผลงานทางศิลปะโดยใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น อยู่ในอันดับสุดท้าย กิจกรรมเสรี พบว่า การจัดเวลา ให้เด็กได้เล่นกิจกรรมที่ประกอบไปด้วยแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปทรงต่าง ๆ อยู่ในอันดับสูงที่สุด

ส่วนการจัดเวลาให้เด็กได้เล่นเกี่ยวกับมุมร้านค้าเพื่อให้เด็กได้เล่นซื้อขายสิ่งของต่าง ๆ อยู่ในอันดับสุดท้าย กิจกรรมเสริมประสบการณ์ พบว่า การจัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงออกเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ด้วยการร้องเพลงเล่นเกมท่องคำคล้องจอง อยู่ในอันดับสูงที่สุด ส่วนการเชิญวิทยากรในห้องเรียน มาให้ความรู้โดยการเล่านิทานแทนผู้สอน เช่น ผู้สูงอายุ หรือพ่อแม่ ทหาร ตำรวจ หมอ เป็นต้น อยู่ในอันดับสุดท้าย กิจกรรมกลางแจ้ง พบว่า การจัดเวลาให้เด็กได้เล่นอย่างอิสระ ตามจินตนาการและความต้องการของเด็ก อยู่ในอันดับสูงที่สุด ส่วนการจัดกิจกรรมบ้านจำลองสำหรับเด็ก ที่ทำด้วยเศษวัสดุประเภทผ้าใบ กระสอบป่านให้เด็กได้เล่นบทบาทสมมติตามจินตนาการของเด็ก อยู่ในอันดับสุดท้าย กิจกรรมเกมการศึกษา พบว่า การจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี เช่น เกมจับคู่ภาพที่มีสีต่างกันอยู่ในอันดับสูงที่สุด ส่วนการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของพื้นที่ เช่น เกมตารางสัมพันธ์(เมตริกเกม) เกมอุปมาอุปไมย เกมหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้ อยู่ในอันดับสุดท้าย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก ควรนำผลการวิจัยนี้ไปปรับใช้ในการจัดการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแก่ครูผู้สอนระดับปฐมวัยเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดประสบการณ์ แนวทางการจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมประจำวัน

1.2 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก ควรนำผลการวิจัยนี้ไปปรับใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับบริบท ชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียน เป็นการเพิ่มศักยภาพ และประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

1.3 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรนำผลการวิจัยนี้ไปปรับใช้ในการสนับสนุนการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูได้ใช้ความสามารถของตนในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวัน และบูรณาการให้สอดคล้องกับการพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน

1.4 คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก ควรส่งเสริมการจัดการกิจกรรมเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้กับชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเพื่อทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อสภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 ควรศึกษาเพื่อทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่มีผลต่อสภาพการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 ควรศึกษาเพื่อทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดสภาพภายในและภายนอกห้องเรียน ที่มีผลต่อการจัดประสบการณ์ของผู้เรียนได้อย่างหลากหลายสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY